

GOZDOVI

*Vi gozdovi, ki ste sprejeli nas
v svoje okrilje,
ko je fašistov nasilje
izgnalo nas z naših domov.*

*Vi gozdovi, ko smo okov se otresli
in iz požganih domov zbežali med vas,
ste nam dali nov dom.*

*Vi gozdovi, vi edini ste zrlji
vse naše trpljenje,
to naše življenje pregnancev-vojakov.*

*Mnogo, mnogo naših junakov
med vami je našlo svoj mir.
Ko pade večer,
tedaj ti junaki vstanejo,
izza debel se sence zganejo
in strnejo v krog se ubran.
V noč se pesmi začujejo,
ki nam vse ukazujejo,
naj njihove žrtve ne bodo zaman.*

*Vi gozdovi nam nudite krov,
ste nam zatočišče,
k vam se zatečemo,
kadar nas išče prekleti tiran.*

*Ko prišel bo dan,
da zapustimo vas,
gremo v svobodne doline,
na vas, oj gozdovi, spomine
bomo svete hranili,
saj boste v sebi krili
grobove naših najboljših ljudi.*

Avtor: Janko Franzl-Vanjka
Besedilo je nastalo 18.8.1944 na Gorenjskem

**Dostikrat članice in člani organizacije
ne vemo na koga bi se obrnili v zvezi
z našim statusom, pravicami itd...**

Če imate kakršnokoli vprašanje s tem
v zvezi, se lahko obrnete na Upravno
enoto Velenje - Oddelek za občo
upravo in druge upravne naloge in
skupne zadeve.

Telefonska številka: (03) 8995 772.

SLOVO

*Ko sonce zašlo je, je stopil pred njo,
ji nežno pogledal v te dobre oči,
poslednjikrat žuljavo stisnil roko,
iz njenega lica nabiral moči.*

*Mati predraga, prišel je moj čas,
planina me kliče in v njej partizan,
četudi najraje bi plakal na glas,
odhajam, ker vem, da solze so zaman.*

*Pojdi, moj sinko, pojdi na pot,
za tujca te nisem rodila,
naj sreča te spremlja in vodi povsod,
za te vsak večer bom molila.*

*In če usoda hotela tako,
da zopet povrneš se k meni,
trpljenje bogato poplačano bo,
zdravstvuj zdaj, ti fant moj jekleni*

avtor: Milan medvešček-Drago
besedilo je nastalo med februarjem in junijem 1944

DOPISUJTE V

ŠALEŠKI UPORNIK

Vse bralke in bralce vabimo, da s svojimi
prispevki obogatijo prihodnje številke
našega glasila. Prispevke pošljite na
naslov:

Območno združenje borcev in udeležencev
NOB, Kopališka 3, 3320 Velenje.

NOVO!

Obiščite spletno
stran OO ZB
NOB Velenje na
naslovu:

Odslej "borci"
tudi na spletnih
straneh!

Šaleški upornik, interno glasilo območnega združenja ZB NOB Velenje

Uredniški odbor: Marjana KOREN, Jože POVŠE, Bojan VOH, Jože DRAČKO, Vlado VRBIČ (urednik)

Naslov uredništva: Območno združenje borcev in udeležencev NOB, Kopališka 3, 3320 Velenje

Naklada: 1300 izvodov **Tisk:** Gorenje IPC

ŠALEŠKI UPORNIK

Šaleški upornik je interno glasilo območnega združenja ZZB NOB Velenje, letnik V, številka 4, oktober 2007

SPET JE PRIŠEL ČAS, KO SE BOMO USTAVILI OB GROBOVIH SVOJCEV, PRIJATELJEV, ZNANCEV IN NEZNANCEV. MED NJIMI SO TUDI TISTI, KI SO PRISPEVALI K BOJU PROTI OKUPATORJU. MNOGI SO DALI NAJVEČ - ŽIVLJENJE.

PRIŽGIMO SVEČKO, A TUDI MISEL NA NJIHOVO ŽRTEV BO DOVOLJ.

Osrednja komemoracija v spomin na vse padle žrtve fašizma v Šaleški dolini bo v petek, 26. oktobra, ob 18. uri, pri spomeniku Onemele puške na Titovem trgu v Velenju.

Uvodnik

Spoštovani tovarišice in tovariši,

vem, da smo v našem združenju zbrani ljudje, ki se dogodkov iz preteklosti spominjamo ne glede na datume, ki nam jih kažejo koledarji. Predvsem se seveda spominjamo ljudi - tistih, ki so z nami delili trenutke svojega življenja in tistih, ki jih nismo nikoli spoznali, a poznamo njihove zgodbe, usode in z njimi delimo svoja načela, prepričanje. Živimo njihove sanje o lastni državi, o svobodni domovini. In smo jim hvaležni.

Spominimo se jih ob obletnicah, ob prazničnih dneh in kdaj tudi kar tako, pa vendar še toliko bolj ravno v dneh, ki so pred nami, saj so to dnevi, ki so posebej namenjeni spominu na umrle, na naše prednike. Prav je, da svoje misli v teh dneh, ko bomo obiskovali grobove, posvetimo preteklosti in ljudem, ki so bili del nje, saj so ravno oni odločilno oblikovali tudi našo sedanjost in prihodnost. Ko bomo postali pri obeležjih, prižigali svečke in polagali cvetje, obljubimo sebi in našim zanamcem, da ne bomo pozabili pokojnih in tudi ne izdali njihovih vrednot.

Ravno zaradi ljudi, ljudi z veliko začetnico, ki so danes za mnoge le še zbledel napis na spomenikih nekega drugega časa, se ne smemo nikoli vprašati, ali je vredno. Vredno je! Mnogokrat namreč slišim opazke, da se le neumni do konca borijo za svoje ideale. Včasih tako mislečih niti ni tako enostavno prepričati v nasprotno.

Smrt je pač dokončna ločnica, ki kruto in trajno

posega v naša življenja. Tako je razumljivo, da smo še vedno zaznamovani tudi z že precej oddaljenimi časi, ko je po naših krajih smrt kosila kot le malokdaj. In to v tisti najhujši obliki, ko nerazumna morija terja tudi življenja otrok, mladih, zdravih ... Toliko težje je, ker je čas druge svetovne vojne naš narod zaznamoval tudi z medsebojnim obračunavanjem. Imenom, izpisanim na pomnikih narodnoosvobodilnega boja se pridružujejo tudi imena na domobranskih obeležjih. Nekatera grobišča so še neraziskana, nekaj življenj so terjali tudi povojni poboji.

O razlogih za smrt enih in drugih in tretjih bi lahko razpravljali. Različni so bili, res pa je tudi, da imajo vsi ti umrli nekaj skupnega - izgubili so življenje in za njimi so žalovali njihovi svojci, prijatelji.

Naš odnos do preteklosti je žal prevečkrat zaznamovan s tem, da odpiramo komaj zaceljene rane ter z našimi dejanji in predvsem besedami še vtiramo solvanje. Naše združenje se je večkrat doslej javno opredelilo do zgodovinskih dejstev. Če bo potrebno, bomo to storili še mnogokrat v prihodnje. Tako kot bomo ostajali hvaležni in ponosni na vse tiste posameznike in skupine, katerih izročilo prenašamo na bodoče rodove.

Vabim vas, da se s spoštovanjem spominimo vseh partizank in partizanov tudi ob prihajajočem dnevu spomina na mrtve. Oni so bili tisti, ki so v človeka neverednih razmerah strli nasilje okupatorjev in njihovih sodelavcev ter obranili našo svobodo. Udeležimo se spominskih slovesnosti, prižgimo svečko in položimo cvet.

Bojan Kontič

K O M E M O R A C I J E

V spomin na padle žrtve fašizma v šaleški dolini bodo potekale komemoracije pri grobovih in spomenikih v naslednjih dnevih :

- četrtek, 25. 10. 2007 ob 16.00 uri** pri spomeniku talcev v Starem Velenju;
- četrtek, 25. 10. 2007 ob 16.00 uri** pri spomeniku talcev na starem pokopališču v Šmartnem;
- petek, 26. 10. 2007 ob 16.00 uri** pri spomeniku padlih borcev pri osnovni šoli Škale;
- petek, 26. 10. 2007 ob 11.00 uri** pri spomeniku pred večnamenskim domom v Vinski gori;
- petek, 26. 10. 2007 ob 16.30 uri** pri spomeniku petih padlih partizanov v Šenbricu;
- petek, 26. 10. 2007 ob 16.00 uri** pri spomeniku pred domom krajanov v Pesju;
- petek, 26. 10. 2007 ob 16.00 uri** pri spomeniku NOB na Trgu svobode v Šoštanju;
- petek, 26. 10. 2007 ob 11.00 uri** pri spomeniku padlih borcev na pokopališču v Zavodnjah;
- petek, 26. 10. 2007 ob 11.00 uri** pri spomeniku pred domom krajanov v Šentilju;
- petek, 26. 10. 2007 ob 16.00 uri** pri spominski plošči v parku zdravilišča Topolšica;
- ponedeljek, 29. 10. 2007 ob 10.00 uri** pri grobu padlega partizana Blagotinška v Paki;
- ponedeljek, 29. 10. 2007 ob 16.00 uri** pri spomeniku v Šaleku;
- torek, 30.10.2007 ob 18.00 uri** pri spominski plošči padlih borcev pri domu krajanov v Bevčah;
- sreda, 31. 10. 2007 ob 16.30 uri** pri spomeniku pri Poštajnerju v Ravnah;
- četrtek, 1. 11. 2007 ob 8.00 uri** pri spomeniku v Šmartnem ob Paki.

Osrednja komemoracija v spomin na vse padle žrtve fašizma v Šaleški dolini pa bo pri spomeniku Onemele puške na Titovem trgu in sicer v petek, 26. 10. 2007 ob 18.00 uri.

2

Isti dan ob 19.00 uri bo v centru NOVA potekala tudi proslava ob dnevu Reformacije.

URESNIČENA ŽELJA

Spomini na preteklost so lahko poučni ne malokdaj pa vzbudijo globoka in žalostna čustva davne preteklosti. Na dan privrejo celo dogodki iz otroških let posameznika še posebno, če so ti dogodki povezani s kruto vojno in usodami ljudi, ki so vse to doživljali. Preteklo je že desetletje. Takrat je predsedoval ZB NOB - Velenje tov. Nestl ŽGANK. V tem času je obstajalo neko nenapisano pravilo, da so se od časa do časa sestali borci prvi partizani in obujali spomine na vojne dogodke v Sloveniji in bližnji okolici. Imel sem priložnost na povabilo prijatelja sodelovati in poslušati zgodbe iz vojnih dni. Največkrat so za mizo sedeli Nestl ŽGANK, Cene VIPOTNIK, Dušan POVŠE, Karl BREMEC, Nande DEŽELAK, Franc TACER in še nekateri, ki so sodelovali v prvih partizanskih operacijah na območju Savinjske doline in Zasavja. Besede in dogodki, ki so se na teh pogovorih nizali so bili še kako zanimivi, mnogokrat pretresljivi in prav zato so se mi vtisnili globoko v spomin tako, da me je želja spoznati te kraje iz dneva v dan bolj navdajala z radovednostjo. Upal sem, da bom te kraje tudi spoznal. Ta želja se mi je v tekočem letu tudi nekajkrat uresničila. Naj ne pozabim navesti, da so bili vsi navzoči partizani prvoborci terenci na teh območjih. Po ustanovitvi 3. brigade V.D.V. pa njeni pripadniki, ki so tudi po ustanovitvi 3. brigade opravljali svoje dolžnosti na tem obširnem terenu. Iz teh zanimivih pogovorov se je dalo razbrati, da je bila

vojna v Sloveniji prav tako kruta in umazana, kot v moji rodni Bosni. Nikjer ni bilo prizaneseno ne otrokom in ne materam. Velika škoda je, da nebroj dogodkov iz vojnih časov puščamo na smetišče zgodovine in v današnjem času povzdiguemo ljudi, ki niso poznali ljubezen do svoje lepe domovine. Koliko lepih in tragičnih spominov čuvajo v svojih srcih ljudje, ki so to kalvarijo preživeli. Ob poslušanju dogodkov me je zmrazilo, saj so vsi dogodki, ki se nanašajo na vojni čas srhljivi in največkrat povezani s smrtjo. Želja, da bi spoznal kraje in ljudi o katerih je tekla beseda se mi je uresničila, ko me je moj veliki prijatelj Jožef POVŠE, nekajkrat povabil, da obiščemo te kraje. Moram priznati, da sem bil prevzet nad lepota-mi, širnimi gozdovi, ki so v času vojne zakrivali delovanje slovenskih partizanov : Kal, Mrzlica, Gozdnik, Rečica, Šmohor, Turje. To so kraji, ki tudi mene spominjajo na moja otroška vojna leta. Prijatelj je bil ne malokdaj zaskrbljen saj je čas marsikaj spremenil, a spomini so ostali živi, čeprav se narava spreminja. Prenekatera domačija je izginila in jo nadomestila nova sodobna. Tudi še živeči ljudje so naju postregli z domačim kruhom veseli, da se še spominjamo tistih časov, ki ljudem mnogo pomenijo. Hvala prijatelj za lepe izlete v te prečudovite kraje - želim jih še kdaj obiskati.

Fadil KRUPIC - Beli

NAD SOVRAŽNO POSTOJANKO!

Občinski odbor Združenja borcev za vrednote narodno - osvobodilnega boja Ribnica na Pohorju organizira vsakoletno proslavo v spomin na prvi in drugi napad na sovražno postojanko Ribnica na Pohorju.

Prvi napad so izvedli prvi pohorski partizani v noči od 11. na 12. avgust leta 1941. Omenjeni napad je terjal dve smrtni žrtvi med okupatorjevimi vojaki. Padla sta zloglasni žandarmerijski vodja Pildner, ki je bil strah in trepet Ribničanov ter domačin nemški župan Witzman. Med partizani ni bilo izgub. Drugi napad na omenjeno sovražno postojanko se je zgodil v noči od 22. na 23. avgust 1944, ki ga je izvedla brigada Toneta Tomšiča. Brigada Toneta Tomšiča se je preko dneva tega dne nahajala na območju takratnega Senjorjevega doma na Ribniškem Pohorju. Dne 22.8.1944 v večernih urah se je podala na pohod proti sovražni postojanki v Ribnici, ki je bila zasedena po večjem številu takozvanih vermanov, ki so služili okupatorju z obljubo, da bodo tako pridobili nemško državljanstvo na preklic. Naš napad se je začel ob 23 uri. Napad je bil izveden po bataljonih iz južne in vzhodne smeri ter z enim bataljonom s severne strani. Postojanka je bila v skoku zavzeta. Vermani, ki so stražili bunkerje, so se hipoma razbežali po skednjih in hišah ter se pričeli vdajati, nekaj pa jih je zbežalo proti Podvelki, vendar so bili vsi zajeti od naše zasede. Najhujši odpor so dajali orožniki iz sovražne postojanke, kjer se danes nahaja občinska zgradba. Tudi njihov odpor je bil kratek. Minerji smo namreč izdelali 12 kilogramsko mino, napolnjeno z plastikom NOBEL 808, ki sta jo odnesla v sovražno postojanko naš miner ŠVAB Karl, doma iz Skomarja in še en borec, katerega imena se ne spominjam več. Z njimi je odšel tudi politdelegat ZABUKOVEC Jože-Miklavž. Verjetno po naključju je s strani enega od orožnikov odvržena ročna bomba padla naravnost na prinešeno

mino, ki je eksplodirala in katere moč je dobesečno porušila sovražno postojanko, v kateri je našlo smrt deset orožnikov, žal med njimi tudi oba minerja in politdelegat Zabukovec Jože-Miklavž. Že po zavzetju sovražne postojanke je prišel iz Maribora sovražnik na pomoč napadeni postojanki, vendar ga je zaseda 3. bataljona v soteski nad Podvelko ustavila in v celoti uničila. Padlo je 35 policistov (med njimi dva kapetana in en poročnik). Vozila so bila uničena. V sami postojanki je imel sovražnik sledeče izgube:

16 orožnikov (10 v postojanki in 4 izven postojanke). Med orožniki sta bila tudi dva Slovenca Mariborčana; Padlo je tudi 10 vermanov. Ranjenih in ujetih je bilo neugotovljeno število. Nekaj teh ujetnikov je takoj prestopilo v brigadni sestav, ostali pa so bili izpuščeni.

Naše izgube: 5 mrtvih in 4 ranjeni. Med padlimi je bil tudi soborec domačin iz Velenja BRIŠNIK Martin.

Zaplenjeno je bilo večje število težkega in lahkega orožja ter municije ter nazadnje še 12 voz prepotrebni živil.

Isto noč in ob isti uri je izvršila napad na sovražno postojanko St.Lovrenc na Pohorju II. SNOB Ljube Šerčerja in jo prav tako zavzela. Naj še povem, da je uničenje omenjenih dveh sovražnih postojank narekovalo dejstvo, da sta bili ti postojanki izhodiščni točki za vpade sovražnika na območje celega Pohorja in ju je bilo treba čim prej likvidirati. Ribnica na Pohorju in njena okolica je za nekaj časa postala svobodno ozemlje.

Kot sem uvodoma omenil, se vsakoletne proslave, posvečene opisanim dogodkom udeležuje nekaj preživelih borcev Tomšičeve brigade iz Velenjskega območja. Istočasno nudimo vso pomoč organizatorju pri izvedbi proslave in želim, da bi bilo tako tudi v bodoče, v kolikor bomo še pri močeh in zdravju.

Slavko BRGLEZ 3

ŽIVLJENJE SLEMENKEGA FRANCA

26. marca leta 1915 je bil v znani kmečki družini Slemenskih v Rečici ob Paki, kot prvi od osmih otrok, rojen Franc Steblovnik. Rodil se je v času prve svetovne vojne, ki je znana po hudih in težkih življenjskih razmerah. Za tedanje čase je bilo značilno veliko pomanjkanje, predvsem hrane, kar je bilo za otroke, rojene v tistem času, dostikrat usodno. No, mali Franci je uspel preživeti to prvo oviro na življenjski poti, čeprav ga je potem v življenju čakalo še veliko število usodnejših preizkušenj, ki so zaznamovale njegovo dolgo življenje.

Takoj po osnovni šoli ga je oče Martin v Ljubljano dal v uk za trgovca, ki ga je Franc uspešno zaključil in se leta vrnil na dom. Poleg domačih kmečkih opravil je opravljal službo tajnika hranilnice in posojilnice, ki je bila takrat v občini. Bil je organizator društvenega in družabnega življenja v domači občini. Prav njegova je bila zamisel o gradnji Kulturnega doma, ki ga dotlej v Šmartnem ob Paki ni bilo. S prijateljem kaplanom Jožetom Vošnjakom je izprosil od tedanjega dekana Preskarja, da je podaril zemljišče in nekaj sredstev za začetek gradnje. Dom je bil zgrajen leta 1939 na mestu, kjer stoji še danes. Ko j e leta 1928 v Šmartno prišla prva žoga, se je navdušil nad nogometom in je bil pobudnik začetka igranja nogometa v kraju. Športni navdušenec je ostal do poznih let in je bil med pobudniki gradnje nvega igrišča v šestdesetih letih.

Hude preizkušnje so se za mladega moža začele z začetkom druge svetovne vojne. Takoj po okupaciji se je vključil v odpor. Junija leta 1941 se je zaposlil kot skladiščnik pri Veletrgovini v Rečici pri Paki. Kmalu sta z njim in njegovim bratom Ivanom navezala stike prvoborca Jože in Lado Letonja in kljub temu, da Franc v odporniškem gibanju ni sodeloval kot aktivni borec, je po svojih močeh ogromno pripomogel partizanskemu gibanju in njegovemu napredku v naših krajih. Lado Letonja, ki je bil njegov bila sošolec in dober prijatelj, mu je v skladišče dostavljal strelivo, letake ter rug propagandni material za brata Ivana, ki je v odporniškem gibanju sodeloval aktivno. Poleg tega je Franc kot skladiščnik pošiljal hrano, letake in strelivo v zaupne trgovine, kot je bila zadružna trgovina v Šmartnem, kjer je kot poslovodkinja delala tudi Francova prva žena Francka (Puncerjeva iz Paške vasi). Vendar njuna dejavnost v odporu ni trajala dolgo, ker je prišlo spomladi leta 1942 do nenadnega vdora v njihovo organizacijo. Oba z bratom sta bila skupaj z očetom Martinom aretirana in odpeljana v taborišče. Nekaj kasneje so tudi preostalo družino odpeljali v zapore in internacijo. Samo nekaj dni pred aretacijo sta se Franc in Francka poročila. Francka je bila že noseča in Franc rojstva sina Francija ni dočakal doma. Tudi mali Franci je bil skupaj z materjo interniran in Franc ga je našel v Nemčiji šele tri leta kasneje. Usoda je bila za družino kruta - brat je Ivan je bil ustreljen, mama in žena Francka sta umrli v Auschwitzu, oče pa v Mauthausnu ...

Po koncu vojne se je sinkom Francijem vrnil na svojo domačijo v Rečico in se zaposlil v Kmetijski zadrugi v Šmartnem ob Paki, kasneje pa je delal kot revizor hranilnih služb po zadrugah v okraju Gornji Grad. Leta 1960 se je zaposlil v trgovskem podjetju Vino v Šmartnem ob Paki in se čez petnajst let tam tudi upokojil.

Tudi po vojni je bil Franc aktiven v družbenem življenju svojega kraja. Na pogo-rišču kulturnega doma in žandarmerije je spet pokazal svoje organizatorske sposobnosti in s sokrajani poskrbel za obnovo. Sodeloval je pri gradnji vodovoda, bil je organizator izgradnje mrliške vežice... za nesebično delo ga je občina tudi nagradila z grbom.

Franc si je po vojni ustvaril novo družino, poročil se je s sosedo Angelo Praprotnik in rodil se jima je sin Konrad. Toda usoda se je spet kruto poigrala, saj je leta 1960 umrla tudi Angela in ostal je sam s sinovoma. Pet let kasneje pa se je poročil v tretje - Marija Grčar iz Mengša je bila njegova sopotnica več kot štirideset let - do njegove smrti.

Letos se je izteklo njegovo življenje, življenje, ki je bilo sicer dolgo, a bičano s bridkimi udarci usode. In takšnih Francov, ki jim ni bilo vseeno za domovino ob prihodu okupatorja in tudi po zmagi nad njim, takšnih Francov, ki jim je usoda brez milosti jemala svojce, je še veliko. Veliko navidez malih, a pomembnih in nadvse dragocenih ljudi.

Tudi za njih bomo prižgali svečke...

PARTIZANOVA POMLAD

*Na dremotne krone drevja
trudne
kaplje padajo vso noč,
preko listov velikih in vejevja
zašumel je vetra dih pojoč.*

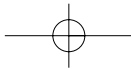
*Prišel malo k tebi
v vas sem, mama,
zdaj kar me ni, vem,
da vsak dan
hodiš po gozdovih za menoj
in zvečer, ko ležeš trudna vsa
in sama premišljuješ:
kaj je, sin, s teboj?*

*A nocoj,
ko deževne kaplje pojejo
prek streh naših malih
partizanskih koč
in tovariši že spe vsi sanjajoč,
sem po naših skritih stezah
in poteh prišel k tebi
mimo mrež in straž...*

*zdaj smo v gozdu kot brez-
domci, to je res,
toda zime se še malo
ne bojimo,
saj nam bližja je pomlad
kot kdaj poprej,
zanjo se borimo in trpimo.
Glej, mi kujemo železen most
čez morja krvi v novi čas,
pesem vstajenja je zapel
nam z vzhoda bratskih
judstev glas.
Malo še potrpi,
pa v Ljubljano stopiva
z zastavo našo jaz in brat,
ki mu ime je kakor
meni - partizan,
pa prineseva s seboj
pomlad.*

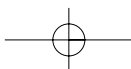
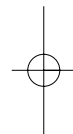
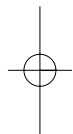
*Na dremotne krone drevja
trudne kaplje padajo
vso noč,
preko vseh gozdov s
lovenske zemlje
dihnil je pomladni svit pojoč.*

**avtor: Bogo Flander-Kusov
Joža, pomočnik komisarja
XV. Brigade
umrl 30.06.1944 za posledica-
mi ran**

21. SREČANJE NA GRAŠKI GORI

Na Graški gori je bilo 25. avgusta že 21. srečanje borcev in planincev, ki je bilo posvečeno 63. obletnici pohoda XIV. divizije, 66- obletnici ustanovitve I. štajerskega bataljona na Grmadi, 16-obletnici osamosvojitve Slovenije in prazniku Mestne občine Velenje. Tudi letos so na prireditvi sodelovali planinci, vojaki slovenske vojske, organizacija SEVER, Veterani vojne za Slovenijo, Slovenski častniki in Šaleška konjenica. Slavnostni govornik je bil župan občine Šmartno ob Paki Alojz Podgoršek, ki je poudaril, da so vrednote narodnoosvobodilne borbe stalnica slovenske zgodovine. Po bogatem kulturnem programu smo se v lepem vremenu razvedrili ob partizanskem golažu, zabaval pa nas je ansambel Bum. Sicer pa fotografije povedo vse.

ŠOŠTANJČANI V KUMROVCU

Tudi letos smo za člane in njihove spremljevalce, KO ZB Šoštanj, organizirali enodnevni izlet.

Letos smo se odločili, da obiščemo Kumrovec in si ogledamo rojstno hišo tovariša Tita in etno vas Kumrovec. Bili smo prijetno presenečeni, kako lepo je vse urejeno. Hrvaška vlada je od lastnikov odkupila celotni, stari del Kumrovca okoli Titove hiše in uredila prekrasno etno vas. Mislim, da bi si morali to vas ogledati predvsem člani naše bivše, še posebej pa sedanje vlade in se zamisliti nad tem, res plemenitim dejanjem. Še posebej lepo je urejena okolica Titove rojstne hiše. Tako bi se naj ohranjala naša pretekla in polpretekla zgodovina, še posebej tista iz let 1941-1945.

Če se takrat del zavednih Slovencev ne bi odločil in podal v 5 let trajajoče trpljenje, je sploh vprašanje, če bi danes, kot Slovenci, obstajali. Ne pa, da se današnja vlada na vse kriptlje trudi izničiti vaše plemenito dejanje, s katerim ste nam mlajšim omogočili, da danes živimo v lastni in svobodni državi Sloveniji.

Na vsak način bi ta vlada rada izbrisala ta leta vašega trpljenja, drage tovarišice in tovariši.

Pa, če naštejemo le nekaj najbolj očitnih manipulacij in dejanj.

Za njih je vsaka najdena kost od, po vojni pobitega domobranca. Gredo celo tako daleč, da hočejo tem sodelavcem okupatorja podeliti enake, če že ne, večje pravice in ugodnosti, kot pripadajo vam. Šli so

celo tako daleč, da so enostavno ta del naše zgodovine črtali iz učnih programov v osnovnih šolah in s tem dosegli, da današnji otroci sploh ne vedo več, kaj pomenijo besede, kot so NOB, borec, partizan.....

Meni tega ne more nihče potvarjati, saj sem vzgojen v duhu vašega pravičnega in požrtvovalnega boja, saj je bil moj oče prvoborec, mati pa tudi partizanka in to me ni strah tudi danes povedati, celo ponosen sem na to.

Malo pa me vseeno čudi, da naše vodstvo na samem vrhu ne ukrene nič v tej smeri. Predvsem bi morali stopiti skupaj še živeči borci NOB, kot ste leta 1941 in s pomočjo nas, mlajših in vaših simpatizerjev, ter se takim dejanjem upri.

Tako mislim in prepričan sem, da imam prav!

Na to pisanje me je navedlo, ko sem na izletu spremljal obraze borcev, predvsem pri ogledu Titove rojstne hiše. Mislim, da so podoživljali tiste težke trenutke, a so kljub temu stali vzravnano in ponosno. Tako je tudi prav !! Meni pa so ob pogledih na te junake, začele v podzavesti odzvanjati borbene pesmi iz tistih časov. V tistem trenutku bi jih najraje tudi glasno zapel.

Dragi borci in borke iz tistih časov, pomagajte nam, da se ta del zgodovine ne bo pozabil in izbrisal. Tako bomo mi mlajši lahko nadaljevali vaš boj!

Vojko Režen, Predsednik KO ZB NOB, Šoštanj

IZ DELA KRAJEVNE ORGANIZACIJE ŠMARTNO OB PAKI

Krajevna organizacija Šmartno ob Paki aktivno sodeluje z Občino in organizacijami v občini.

15 septembra je Lovsko društvo - Oljka Šmartno ob Paki praznovalo 60- obletnico. Na svečani prireditvi je tudi naša organizacija prejela priznanje za prispevek in sodelovanje. Poudariti moramo, da Lovsko društvo tudi sodeluje na naših prireditvah. Leta 2006 pa smo z njihovim privoljenjem in sodelovanjem postavili na Lovskem domu v Skornem spominsko ploščo Skorjanom - žrtvam fašizma,

6 27. septembra so si člani upravnega odbora ogledali proizvodnjo Kovina plastika Povše Janez S.P.

Rečica ob Paki. G. Povše je naš stalni donator. Že dolgo nas je vabil na ogled. Sprejel nas je prijazno in nam razkazal proizvodnjo. Prijetno se je bilo pogovarjati z njim.

Za 1. november pripravljamo skupno z Občino spominsko svečanost pri Centralnem spomeniku v Šmartnem ob Paki.

Na internetni strani Šmartno ob Paki je predstavljena tudi naša organizacija. Pripravlja se tudi slikovna predstavitev Poti spominov -pot ob spomenikih in obeležjih v naši občini.

Predsednik Valentin Stakne

ODŠLI SO

Ante SKEJIC, rojen 11.02.1927, umrl 29.07.2007

Vojni invalid, upokojenec. Leta 1944 je kot 16. letni fant zapustil domačo rojstno hišo in je namesto svojega očeta odšel v partizane. Bil je najstarejši sin v veliki družini. Deloval je kot kurir in je tudi za to svojo dolžnost prejel odlikovanje. Bil je pripadnik Mosorskega bataljona, ki se je iz

Hrvaške pomikal proti zahodu, takrat so osvobodili Knin in Trst. Kurirsko dolžnost je opravljal za kasnejšega admiralca Iva Purišiča. Iz Trsta je bil prestavljen na severno mejo, kjer se je šolal in deloval do bolezni in kasneje upokojitve. Deloval je na področju Dravograda, Šentvida in Celja.

zanska hiša saj so se tu zbirali in shajali prvi partizani. Bila je članica Krajevne organizacije ZZB NOB Škale.

Fanika KRAJNC, rojena 30.09.1925, iz Škal 96/b, umrla 31.05.2007

Ni imela lepa otroška leta, živela je pri teti in stricu v Srbiji, kjer je stric rudaril. Pozneje so bili izseljeni v Nemčijo. Po vrnitvi v rodni kraj je vseskozi sodelovala z NOB. Bila je kurirka na terenu Škal, Cirkovc, Vse do Graške gore.. za partizane je zbirala

sanitetni material in oblačila. Vse to je nosila Na Graško goro, ko so bile tu brigade. Njen fant je bil v partizanih. V bližini njene domačije v Turnskem gozdu so ga Nemci ustrelili. Bila je članica Krajevne organizacije ZZB NOB Škale.

Stane FILIPIČ, rojen 21.04.1927, umrl 11.06.2007

Rodil se je v številčni družini v Vogričevcih pri Ljutomeru. V Ljutomeru se je tudi izučil za čevljarja. Že zelo mlad, star komaj 17 let se je vključil v NOB. V njegovi in sosednji vasi se je odvijala velika bitka v kateri je bilo veliko partizanov zajetih in mrtvih. Ob mučenju zajetih parti-

zitanov je bil Stane izdan in je pobegnil v Čakovec, kjer so ga ujeli madžarski redarji in Gestapo. Bil je zaprt v Čakovcu, Ptuj in Mariboru nakar so ga 20.10.1944 odpeljali v taborišče Moringen. Po vojni je bil prepeljan v Beograd, kjer je tudi služil vojni rok. Pozneje se je zaposlil v Kočevju kot rudar in nato leta 1961 v rudniku v Velenju, kjer je služboval do upokojitve. Zaradi težke bolezni srca in pljuč je preminil 11.06.2007.

Stane ŠROT, rojen 21.11.1924 v Škalah pri Velenju, umrl 19.09.2007

Izhaja iz delavske družine. Ko je okupator zasedel našo domovino je bil tovariš Stane mobiliziran, kot mnogo slovenskih fantov v nemško vojsko. Nemško vojsko je služil na Atlantski obali. Po invaziji leta 1944 je bil v angleškem ujetništvu. 31.12.1944

se je vključil v 2. prekomorsko brigado in se boril proti okupatorju do 15.05.1945 leta. Demobiliziran je bil 31.12.1947 leta, kot rezervni podoficir. Po demobilizaciji se je začel izobraževati in postal elektrotehnik. Zaposlil se je v Elektro Celje, kot območni vodja obratovanja v Velenju in tukaj tudi dočakal upokojitev. Ves čas svojega življenja je bil zelo aktiven in cenjen, zato je bil odlikovan od MZN z srebrnim znakom OF Slovenije. Bil je član SZDL, RK, DS in lokalne skupnosti. Za svoje delo je bil večkrat pohvaljen, posebno aktiven je bil v organizaciji ZB NOB v Pesju.

Od njega smo se v imenu borcev in sodelavcev poslovili, bili smo nanj ponosni in imeli smo ga radi. Bil je dober prijatelj ter spoštovan mož in oče. Stane ne bomo te pozabili.

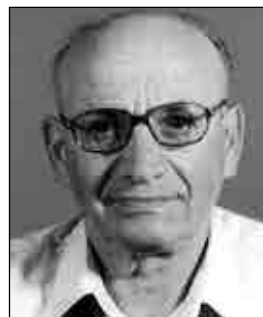
Marija GLUŠIČ, rojena 18.11.1927, nazadnje stanujoča v Velenju, Cesta bratov Mravljak 2, umrla avgusta 2007

Pokojna je med NOB aktivno sodelovala v Šaleško - Mislinjskem območju kot kurirka v Šoštanju in njegovi okolici. Bila je članica Krajevne organizacije ZZB NOB Velenje - Šmartno.

Ivanka VIDEMŠEK, rojena 02.08.1925, iz Škal številka 17, umrla 19.08.2007

Med NOB je bila aktivistka, obveščevalka v kraju Škale, Plešivec, Cirkovce, vse do Graške gore. Za partizane je zbirala oblačila, jim pletla tople volnene nogavice in rokavice. Njena domačija je bila parti-

Ivan BLAŽIČ, rojen 02.05.1928, umrl 25.08.2007

Bil je borec Šercerjeve brigade, za kar je prejel odlikovanje oz. priznanje. Bil je vseskozi član borčevske organizacije. Po preselitvi v Velenje je nadaljeval članstvo v Krajevni organizaciji ZB Stara vas, kjer je aktivno sodeloval v odboru Krajevne organizacije.